



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 177/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s. r. o., Centrum 18/23, Považská Bystrica, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Róbert Fatura, pre namietané porušenie čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 ECdo 17/2017 z 24. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) 12. apríla 2018

sa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), domáhal vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 ECdo 17/2017 z 24. januára 2018 a ktorým by napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že v exekučnej veci oprávnenej – obchodnej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (dobrovoľne vymazanej z obchodného registra 1. apríla 2010), proti povinnému – [REDACTED] o vymoženie sumy 34,85 € s príslušenstvom najvyšší súd napadnutým uznesením podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (účinného od 1. júla 2016, ďalej aj „CSP“) odmietol ako procesne neprípustné dovolanie sťažovateľa podľa § 420 písm. f) CSP z 11. októbra 2017 proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 27 CoE 122/2017 z 23. júla 2017, ktorým odmietol odvolanie oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 4 Er 646/2008 z 3. mája 2017, ktorým „*súd prvej inštancie I. zamietol návrh na pripustenie zmeny účastníka konania na strane oprávnenej, II. vyhlásil exekúcie za neprípustnú, III. exekúciu zastavil*“. Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že „*rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané, ako aj dovolacie konanie bolo začaté po 1. apríli 2017, teda za účinnosti novej právnej úpravy. Na toto dovolacie konanie, z hľadiska prípustnosti dovolania, bolo preto potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá vylúčila prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní (viď. aj rozhodnutia 3 ECdo 16/2017, 6 ECdo 26/2017). Dovolanie podané spoločnosťou proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré bolo vydané v exekučnom konaní, je preto bez ďalšieho neprípustné.*“.

3. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že je právnym nástupcom oprávnenej, a že v podanom dovolaní namietal „*porušenie práva konať pred súdom resp. porušenie práva na spravodlivý súdny proces ako aj porušenie zásady právnej istoty a to v nadväznosti na skutočnosť, že v konaní došlo k postúpeniu pohľadávky oprávneného voči povinnému na sťažovateľa, no napriek uvedenému súd nekonal s právnym nástupcom oprávneného – sťažovateľom*“. Krajský súd, ako aj najvyšší súd však „*odňali právo*

sťažovateľovi konať pred súdom a to tým, že napriek tomu, že sťažovateľ riadne preukázal právne nástupníctvo po oprávnenom v exekučnom konaní, na túto skutočnosť sám upozornil konajúci súd a mal záujem riadne pokračovať v konaní, súdy s ním nielenže v konaní nepokračovali, ale navyiac jeho opravné prostriedky na ochranu jeho práv žiadnym spôsobom čo do obsahu týkajúceho sa právnej stránky veci nevzali do úvahy... Takéto rozhodnutie, či už o zastavení konania, ale najmä rozhodnutie NS SR, kedy nepripustil proti rozhodnutiu krajského súdu v tejto veci opravný prostriedok je arbitrárne a samotný sťažovateľ, ako právny nástupca oprávneného na základe takéhoto rozhodnutia nemohol následne uplatňovať všetky svoje práva, ktoré mu vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky, ako aj ostatných právnych predpisov SR.“.

II.

4. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

5. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných

súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

6. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

7. Je nepochybné, že do obsahu práva na súdnu ochranu patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania (strane sporu) poskytuje v dovolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa na základe mimoriadneho opravného prostriedku domáha ochrany pred dovolacím súdom z dôvodov, ktoré výslovne upravuje procesné právo.

8. Z § 2 CSP vyplýva, že podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku (účinného od 1. apríla 2017) dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

10. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Inými slovami, posúdenie tejto otázky je vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku (resp. Exekučného poriadku), ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľa. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemá právomoc preskúmať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolateľom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (III. ÚS 226/2017).

11. Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

12. Všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní

druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

13. V právnej vete nálezu sp. zn. III. ÚS 674/2014 (rozhodnutie č. 61/2014, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky) ústavný súd uviedol: „V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť je lehota pre podanie sťažnosti ustanovená § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná *ex lege* (napr. správne súdnictvo), kde dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.“

14. Z uvedených hľadísk ústavný súd preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu (bod 2), avšak nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), ktorý by nemal oporu v procesných kódexoch, ktoré bol najvyšší súd v čase svojho rozhodovania povinný na daný prípad aplikovať. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia sa ústavný súd presvedčil, že najvyšší súd sa mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľa proti rozsudku odvolacieho súdu neodmietol zaoberať, no keďže zistil, že je *ex lege* neprípustné, rozhodol o ňom zákonom predpokladaným spôsobom, rešpektujúc pritom už citovanú judikatúru ústavného súdu. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu tak nevykazuje znaky arbitrárnosti a zjavnej nezlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, a jeho právne závery považuje ústavný súd za ústavne udržateľné.

15. Sťažovateľ bol oprávnený domáhať sa ochrany svojich základných práv a slobôd proti právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu priamo sťažnosťou adresovanou

ústavnému súdu, čo však v dvojmesačnej lehote vyplývajúcej z § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neurobil.

16. Odhliadnuc od uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že „spor“, v súvislosti s ktorým sa sťažovateľ uchádza o ústavnú ochranu, sa týka vymoženia sumy 34,85 € s príslušenstvom. Ide tu teda o tzv. bagateľnú vec, v akých poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch signalizujúcich, že došlo k zásahu do ich základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, IV. ÚS 717/2013, I. ÚS 218/2017, II. ÚS 165/2017, III. ÚS 885/2016).

17. O takýto prípad však v okolnostiach posudzovanej veci evidentne nejde.

18. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. mája 2018